

høje investeringsudgifter, som disse kommuner belastes med, og hvortil de i et vist omfang vil kunne få økonomisk støtte gennem den foreslåede hovedstadsfond, jfr. forslaget til lov om et hovedstadsråd, vil disse kommuner ofte have atypisk høje driftsudgifter. Dette skyldes i særlig grad, at der erfaringsmæssigt vil være en meget skæv aldersfordeling i udviklingskommunerne med en kraftig dominans af de yngre aldersklasser og deraf følgende store udgifter til bl. a. børneinstitutioner og skoler. Herudover vil udviklingskommunerne i en fase med kraftig befolkningstilvækst have behov for et væsentligt større administrationsapparat og en større institutionskapacitet end den, det aktuelle befolkningstal umiddelbart betinger.

I den under a) omtalte kommunale udligningsordning efter objektive kriterier er der til en vis grad taget hensyn til disse merudgifter dels ved at tillægge de særlig udgiftskrævende aldersklasser en hertil svarende udgiftsvægt, dels ved tillige at tillægge befolkningsforskydninger en udgiftsvægt på 0,10. Ved beregningen af udviklingskommunernes udgiftsbehov tages der således ikke blot hensyn til kommunernes nuværende befolkning og dennes fordeling på forskellige aldersklasser, men herudover beregnes et udgiftsbehovstillæg på grundlag af den stedfundne befolkningstilvækst inden for de sidste 5 år. Herigennem opnås en vis udligning af udviklingskommunernes højere driftsudgifter, men dog ikke i større grad end at skattetrykket i disse kommuner efter den kommunale udligning stadig er atypisk højt. Når der ikke gennem den kommunale hovedstadsudligning opnås en tilstrækkelig udjævning af udviklingskommunernes høje skattetryk, skyldes dette bl. a., at udligningsniveauet kun er 40 pct., jfr. bemærkningerne til § 2. Ved en forhøjelse af udligningsniveauet vil udviklingskommunerne få større tilskud, men dette vil til gengæld føre til en uforholdsmæssig stor belastning af de bidragydende kommuner. En anden årsag til den manglende udligning er, at de i udligningsordningen foreslåede udgiftsbetingende kriterier ikke er tilstrækkeligt dækkende for de særlige udgiftsbehov i udviklingskommunerne, samt at de anvendte kriteriers vægte er fastlagt ud fra en betragtning af hovedstadsområdet under ét. Udviklingskommunernes særlige udgiftsbehov kan således ikke i alle tilfælde henføres til konkrete udgifter eller til specielle dele af de pågældende kommuners nuværende befolkning. Udviklingskommunernes merudgifter til et overdimensioneret administrationsapparat og til en reservekapacitet på institutionsområdet tager nemlig sigte på en kommende befolkningstilvækst, der ikke indgår i den foreslåede beregning af kommunernes udgifts-

behov. Medvirkende til det høje skattetryk i hovedstadsområdet udviklingskommuner er endvidere, at disse kommuner med deres gennemgående gode beskatningsgrundlag, men høje udgiftsniveau, belastes relativt kraftigt i beskatningsmæssig henseende ved den kommunale udligning på landsbasis — en belastning, der må påregnes forøget i forbindelse med den videre gennemførelse af byrdefordelingsreformen.

På denne baggrund foreslås det at supplere den foreslåede kommunale udligning efter objektive kriterier med en begrænset særlig udligningsordning til fordel for kommuner med en særlig kraftig befolkningstilvækst. Denne udligningsordning, „vækstkommuneudligningen“, foreslås finansieret ved et mindre, ensartet bidrag, der pålægges alle kommuner i området, herunder også vækstkommunerne. Det samlede bidrag fordeles til de kommuner, der inden for den sidste 5-års periode har haft en gennemsnitlig årlig befolkningstilvækst på over 5 pct. Fordelingen sker under hensyntagen dels til forholdet mellem størrelsen af de enkelte kommuners befolkningstilvækst ud over de gennemsnitlige årlige 5 pct. og deres folketal ved 5-års periodens begyndelse, dels til kommunernes aktuelle befolkningstal. Den i betragtning kommende befolkningstilvækst vægtes således under hensyntagen til kommunens aktuelle befolkningstal.

Den foreslåede 5-års periode for bedømmelsen af den forudsatte befolkningstilvækst er baseret på en afvejning af på den ene side ønsket om en vis klar udviklingstendens og på den anden side behovet for en relativ tidlig støtte i udviklingsfasen.

Størrelsen af bidraget til vækstkommuneudligningen er foreslået fastsat til 0,1 pct. af kommunernes indkomstskattegrundlag, således som dette medregnes i den foreslåede kommunale udligningsordning. Dette bidrags størrelse er fastsat under hensyntagen til bidragets udlignende virkning, der som følge af den direkte kanalisering til væstkommunerne er relativt kraftig i forhold til det overførte beløbs samlede størrelse. Ved at fastsætte opkrævningsbidraget til en procentsats af kommunernes indkomstskattegrundlag opnås en rimelig regulering af det samlede bidragsbeløb. I betragtning af, at befolkningsudviklingen i hovedstadsområdet i snart et århundrede i det alt væsentlige har fulgt det samme mønster, som er gældende i dag, og der ikke synes at være tegn på væsentlige ændringer heri, er det fundet forsvarligt at fiksere udligningsbidragets størrelse i selve loven. Det må dog understreges, at såfremt der indtræder væsentlige ændringer i befolkningsudviklingen, må størrelsen af udligningsbidraget tages op til revision. Dette vil eksempelvis være påkræ-